Dit document is gedownload door () op November 18, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

LES 2: MINDER PLASTIC

groep 5 en 6

Korte uitleg lesopbouw:

Les 2 'Minder plastic' bestaat uit 2 klassikale momenten en de activiteit zelf. Na een klassikale terugblik op les 1 en uitleg over de activiteit, gaan de leerlingen zelf aan de slag.

Er zijn in deze les 2 routes: route 1 gaat over het verminderen van plastic gebruik thuis, route 2 gaat over het verminderen van plastic gebruik op school.

Als leerkracht schat je in welke variant(en) het beste bij jouw klas past. Na deze dagen wordt in de klas besproken wat ze veranderd hebben en hoeveel plastic daarmee is bespaard.

Lesduur: 2 x 15 à 20 minuten + activiteit.

Doel van de les:

De leerlingen leren alternatieven bedenken voor het plastic dat ze gebruiken. Ze veranderen het plastic gebruik bij hen thuis en helpen daarmee het plastic gebruik terug te dringen.

Organisatie vooraf:

- Lees deze handleiding en bekijk de sheets op LessonUp: https://bit.ly/2Otm3O2
- Bedenk welke actievariant de leerlingen kunnen uitvoeren.
- Print voor elke leerling een 'jouw plastic' formulier.
- Print ook 'plasticlijst school' als je die gaat gebruiken.
- Stuur een mail naar de ouders/verzorgers ter informatie en voorbereiding op de actie, zodat ze ervan afweten en de kinderen eventueel kunnen helpen.

Plastic thuis (route 1)

Bij deze actie onderzoeken de leerlingen in de les wat ze thuis aan plastic gebruiken. Ze bedenken welke alternatieven hiervoor zijn en proberen het plastic gebruik terug te dringen.

Plastic op school (route 2)

Dat zelfde onderzoek kan ook binnen de school. Het werkt hetzelfde: kinderen brengen gebruik en gewoontes in kaart en proberen dat (in overleg met de conciërge) te veranderen.

Je kunt dit als extra opdracht doen, of een groepje dit laten doen in plaats van de thuisopdracht. Na de actie, in de afsluiting in de klas, bespreken de leerlingen wat de school heeft veranderd: wat is er gelukt? En wat niet?

Wereld van oz

PLASTIC SOUP FOUNDATION

Dit document is gedownload door () op November 18, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Sheet 1: Minder plastic!

Luisteren

Vertel de kinderen dat we vandaag gaan kijken welk plastic ze zelf gebruiken.

Daarna gaan ze bedenken hoe dat minder kan! Thuis of op school.

Sheet 2: Weet je nog?

Denken en praten

Terughalen van kennis, klassikaal of in groepjes met klassikale terugkoppeling. Waarom moeten we de plasticsoep verminderen? Laat de klas dingen noemen.

Help indien nodig: het is heel schadelijk voor dieren.

Sheet 3: Hoe doe je dat?

Denken en praten

Laat kinderen vertellen over wat we kunnen doen. Laat ze voorbeelden noemen. Wijs naar de vier strategieën om het gesprek op gang te brengen.

Sheet 4: Minder gebruiken!

Luisteren

We gaan proberen minder plastic te gebruiken!
Zal dat lukken?

Sheet 5: Zo doe je dat.

Luisteren

Leg het proces uit.
Kies of jullie thuis en ook op school aan de slag gaan.

- Eerst gaan we bekijken wat je zelf gebruikt.
- Dan bedenken we wat we anders kunnen doen.
- Dit gaan we een paar dagen proberen.
- Is het gelukt?

Dit document is gedownload door () op November 18, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Sheet 6: Wat gebruik jij?

Luisteren en doen

Laat het formulier zien. Leg uit dat we beginnen met het invullen van de linkerkant.

Deel de formulieren uit.
Ga klassikaal door de dag. 'Toen je vanmorgen opstond…' Visualiseer steeds de momenten, en laat de kinderen dan zelf opschrijven wat ze bedenken. Denk niet alleen aan wegwerpplastic als plastic zakjes, maar ook aan dingen die we vaker gebruiken als tandenborstels en pennen.

Route 2:

Ga je het plastic gebruik op school bekijken, dan kunnen de kinderen hier hun verwachting opschrijven. Wat verwachten zij dat er aan plastic gebruikt wordt? Wat voor alternatieven kunnen ze daarvoor bedenken?

Door deze oefening weten de kinderen tijdens de actie beter waar ze op moeten letten. Wellicht ontdekken ze dat er nog veel meer plastic wordt gebruikt dan ze in eerste instantie dachten.

Sheet 7: Wat kun je anders doen?

Luisteren en doen

Leg het uit: we vullen nu de rechterkant in.
Noem veel voorbeelden. 'Ik heb zeep in een fles, maar een stuk zeep kan ook!' Geef beurten: 'Wat heb jij op je lijst staan?' 'Klas, wat zou er anders kunnen?'

Route 2:

Kinderen die het plastic gebruik op school gaan aanpakken, schrijven hier oplossingen bij het plastic gebruik dat ze verwachten aan te treffen.

Sheet 8: Probeer het een paar dagen!

Luisteren en doen

Vertel dat de kinderen het lijstje mee naar huis nemen en daar bespreken wat zij thuis gaan doen om minder plastic te gebruiken. Noem dat boodschappen doen waarschijnlijk anders moet: zelf een tas mee, misschien naar een andere winkel.

Vraag de kinderen dit een paar dagen zo te proberen. Spreek af hoeveel dagen. Schrijf op de klas-kalender wanneer jullie klaar zijn.

Vraag kinderen tussendoor op te schrijven wat er lastig was, of wat goed ging. Vertel dat ze dat later in de klas gaan vertellen.
Werkten de ouders/verzorgers goed mee? Lukte het om plastic-loze alternatieven te vinden?

Let op: maak kopieën van de lijstjes die je meegeeft naar huis. Je heb de lijstjes weer nodig voor de terugblik in sheet 10, het is jammer als je er een paar niet hebt.

Route 2:

De groepjes die op school onderzoek gaan doen, spreken bijvoorbeeld met de conciërge af, wat de school gaat veranderen. Na de afgesproken periode vragen ze de school of het gelukt is.

Dit document is gedownload door () op November 18, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Sheet 9: Is het gelukt?

Luisteren en praten

Is het gelukt? Bespreek met de klas hoe het ging. Was het moeilijk? Vonden je ouders/verzorgers het moeilijk?

Sheet 10: Hoe is het gegaan?

Denken en praten

Laat de kinderen in groepjes bespreken:

- Wat ging heel goed?
- Wat was moeilijk?
- Wat is je opgevallen?

Geef dan beurten per groepje. Zoek naar overeenkomsten tussen de groepjes. Probeer samen naar oplossingen te zoeken bij de dingen die moeilijk waren.

Sheet 11: Wat hebben jullie bereikt?

Denken en praten

Laat de kinderen hun lijst pakken en optellen hoeveel plastic ze niet hebben gebruikt.

Gebruik hiervoor categorieën:

- verpakkingen (uit de winkel)
- tasjes en zakjes
- wegwerpplastic (drinkpakjes, kleine flesjes, bekertjes).

Verzin er meer als dat nodig is.

'Floor, hoeveel zakjes heb je niet nodig gehad?' Help als het lastig is: 'Kijk naar je lijst, wat is er gelukt om te veranderen?' Geef beurten per groepje en tel het allemaal op. Vier het resultaat!

Sheet 12: Dank je wel!

Luisteren

Vertel de kinderen dat ze nu weten hoe ze het gebruik van plastic kunnen verminderen. Door met zijn allen minder plastic te gebruiken komt er ook minder plastic in de zee terecht.

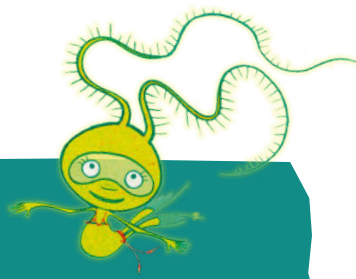
Benadruk dat alle beetjes helpen. En dat het goed is om er over na te denken.

- Vul op de poster Aan de slag met plasticsoep (in de hal of bij de ingang van de school) in wat de klas heeft gedaan en wat het resultaat was. Denk aan cijfers, foto's en tekeningen.
- Moedig andere klassen aan om ook mee te doen met deze actie.

Dit document is gedownload door () op November 18, 2026.
Mag alleen gekopieerd worden voor gebruik binnen de school van 'gebruiker'. Zie ook de abonnementsvoorwaarden van Leapo.

Meer doen met de klas?

- Ga door met plastic verzamelen en voer het in op de kaart in LessonUp.
- Voer ook de andere actie (Trash Hunt) uit om het zwerfplastic in de buurt op te ruimen en in kaart te brengen hoeveel en welk soort plastic je gevonden hebt.
- Voer 1 van de andere actie- en opdrachtkaarten uit (actiekaarten zijn te vinden in de doos en op www.wereldvanoz.org/leraar. Uitleg staat in de Algemene handleiding lespakket.)

Bedankt voor het meedoen!

Deze handleiding is onderdeel van het Plastic Soup Lespakket en de 'Wereld van OZ' van de Plastic Soup Foundation. De Plastic Soup Foundation wil ervoor zorgen dat er geen plastic meer in het water terechtkomt. Het uiteindelijke doel van dit lespakket is om actie te ondernemen en het gebruik van wegwerpplastic sterk te verminderen.

Als wij deze jongere generatie weten te bereiken kunnen zij het verschil gaan maken. We roepen de kinderen op om de grote Wish de walvis te helpen. Voor meer informatie zie: www.plasticsoupfoundation.org of www.wereldvanoz.org.

PLASTIC SOUP FOUNDATION